ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, by
The Ukrainian Nat'l Ass'n of America
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year...... $2.00 | Canada & Europe:
half year...... 1.00 | per year...... $3.00
single copy.. .03 | half year...... 1.50

СВОБОДА

ЗАЛОЖ. 1893 РОКУ.
„СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:
на рік......... $2.00 | Канада і Европа:
на пів року 1.00 | на рік......... $3.00
поод. число .03 | на пів року 1.50

УРЯДОВИЙ ОРГАН У. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE UKR. NAT'L ASS'N OF AMERICA

РІК XXIII. Джерзи Сіти, Н. Дж., субота 20-го лютого 1915. Ч. 21. | VOL. XXIII. Jersey City, N. J., Saturday, February 20, 1915. N. 21.

АВСТРІЙЦІ ПРОГНАЛИ МОСКАЛІВ З КОЛОМИЇ.

Надужитя російських властий в Галичині.

Число полонених Москалів в останних битвах у Східних Прусах виносить 64.000.

Німеччина, висилає приязну але рішучу відповідь до Злучених Держав.

В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ:

АВСТРО-УГОРСЬКА АРМІЯ ОКРУЖИЛА ВТІКАЮЧУ З БУКОВИНИ РОСІЙСЬКУ АРМІЮ.

БЕРЛІН (через Лондон), 17. лютого. — Тутешний дневник „Берлїнер Тагеблят" доносить, що **австро-угорська армія окружила цілу російську армію, що була на Буковині — на просторі між рікам Серетом і Прутом** (між містами Серетом і Черновцями).

Одна австро-угорська армія, як звісно, іде побідоносно з полудневої Буковини і посуває ся на північ. Вона, здобувши міста Ваму, Сучаву і Серет, дійшла тепер вже до Сторожинця, відки посуває ся дальше на північ до столиці — Буковини — Черновець. Натомісць друга австро-угорська армія, перейшовши Карпати коло Вишківського переходу, іде на Чернівці із заходу і вже знаходить ся доволі близко буковинської столиці.

Отже тепер можна сподівати ся, що прийде до великих битв на полудне від Черновець.

Російська армія віддалила ся о 12 миль від Черновець на схід і там здержала ся, вижидаючи нового нападу зі сторони німецької армії. Стягають вони там також нові війска для підмоги для них.

АВСТРО-УГОРСЬКА АРМІЯ ПОБІДЖАЄ МОСКАЛІВ У ГАЛИЧИНІ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 17. лютого. — Заступник шефа ґенерального штабу фон Гефер подав нині таку урядову оповістку:

В західній Галичині положенє не змінило ся. Були там лише перепалки артилєрії.

Завзяті битви тривають дальше здовж цілого карпатського фронту. Москалї нападають на австро-угорські і німецькі становища в карпатських переходах днями і почами. Всюди їх відбито з тяжкими для них стратами.

Битви на Буковині поступають наперед успішно для нашої сторони.

Лінію Серету вже переступлено і прогнано вже Москалів через ріку Прут.

Коло Коломиї розвиває ся велика битва. Вчера там взяли наші війска 500 Москалів до неволї.

СТОЛИЦЯ ПОКУТЯ В АВСТРІЙСЬКИХ РУКАХ. — АВСТРІЙЦІ ЗНОВА ПОЛОНИЛИ В ГАЛИЧИНІ 6.000 МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 18. лютого. — Заступник шефа ґенерального штабу фон Гефер оголосив нині урядово, що **Австрійці і Німці здобули по двоевних тяжких боях місто Коломию у східній Галичині.**

Звіт про сю побіду говорить:

Сю побіду осягнено вчера (в середу пополудни. **Австро-угорські і німецькі війска виконали спільно загальний приступ до російських становищ і побили Москалів на голову. Прогнано їх з їх останного становища перед брамами Коломиї і потім занято місто.** Москалї намагали ся висадити по своїм відвороті міст над рікою Прутом, але австрійська артилєрія в пору засипала їх шрапнелями і відігнала їх від моста.

Коло Коломиї взяли ми до неволї 2.000 Москалів і здобули кільна гармат та машинових карабінів.

В карпатських переходах битви тривають дальше з великою завзятостю. **Вчера полонено в карпатських переходах 4.000 Москалів.**

МОСКОВСЬКА ГОСПОДАРКА У ЛЬВОВІ.

ВІДЕНЬ (через Амстердам), 17. лютого. Зі Львова наспіли такі вісти до краківських часописий:

Міську раду у Львові російські власти розвязали, а міську полїцію розпустили. Панами міста є тепер лише ґенерал-ґубернатор ґраф Сергій Бобрінський (значить, що давнійша телєґрама про його смерть є неправдивою) і начальник міста Скаллон, які окружили ся тайною полїцією, мужеського і женського пола. На всїх торговлях, готелях і т. д. висять тепер російські шильди, а в публичних льокалях є скрізь лише російські ґазети. **Російська військова команда міста через тайну полїцію почула про якийсь тайний підземний кабель, який буцїмто мав вести зі Львова до австрійської армії і почала старанні пошукуваня за тим загадочним каблем, але нічого не знайшла.**

Арештовано всїх вислужених австрійських офіцирів; між ними одного 80-лїтного.

Російські власти забрали у своє посїданє телефон і всї публичні доми в місті. Таксамо зроблено і по инших містах Галичини. —

МОСКОВСЬКА ГРАБІЖ В ГАЛИЧИНІ. РОСІЯ НЕ ХОЧЕ ГАЛИЧИНИ ЗІ СТРАХУ ПЕРЕД УКРАЇНОЮ.

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини (через Відень і Амстердам), 17. лютого. — Тутешна мадярська часопись „Аз Ешт" подає розмову з одним польським дїдичем зпід Перемишля, котрий був у своїй посїлости кілька місяців підчас російського наїзду на Галичину, а тепер втік через Карпати на Угорщину.

Оповідає він, що російський ґенерал-ґубернатор Галичини ґраф Сергій Бобрінський іменував якогось свого поплечника Родзевіча управителем всїх державних дібр в Галичині, яких є півтретя мілїона морґів, а які приносять щорічно мілїони зиску. Дальше казав сей дїдич, що російські власти оголосили конфіскату (грабіж) усїх посїлостий і реальностий, які були власностю горожан Німеччини або Австро-Угорщини, що не заявили свого зреченя з горожанства Австро-Угорщини.

Російське військо, казав він дальше, дістає дуже мало поживи і тому обрабовує бідне населенє. В західній Галичині російське військо цїлком не має кухонь і дістає поживу сиру, а мусить варити собі по хлопських хатах. Але що військо дістає переважно лише бараболї, то инші віктуали забирають у хлопів. По містах є меньше рабунків ніж по селах.

В цїлім краю панує голод. Найбільша недостача цукру і соли. Населенє жиє переважно бараболями. **Між населенєм ширить ся тепер сильно пошесть голодового тифу. Принесло сю пошесть російське військо, якого дуже богато гине на сю недугу.**

Дальше оповідає сей польський дїдич, що розмовляв з російським ґенералом Драґоміровом і питав ся його, як на його думку скінчить ся війна. На се ґенерал Драґомірів так відповів:

„**Війна скінчить ся вже скоро. По війні границї держав не змінять ся. Лишить ся тойсамий стан, що був перед війною. Галичини Росія не хоче, бо галицькі Поляки, котрі мають в тім краю автономію (самоуправу), домагали би ся такої автономії і в цїлій російській Польщі. На се російська держава не може згодити ся, не так з огляду на Польщу, яка є для Росії байдужна, але з огляду на Україну, яка пійшла би слїдом Польщі та домагала ся автономії і для себе. Чотири мілїони австрійських Українцїв, котрі привикли до иншого державного устрою ніж в Росії, були би розкладовим чинником на Україні і перші стреміли би до виборeня самоуправи цїлої України. З уваги на те нема жадного інтересу для Росії** — кінчив свої слова Драґоміров — **задержувати на все Галичину і Буковину**".

—o—

В НІМЕЧЧИНІ:

ПРО ВЕЛИКУ НІМЕЦЬКУ ПОБІДУ НАД МОСКАЛЯМИ У СХІДНИХ ПРУСАХ.

БЕРЛІН (бездротна телєґрама до Сейвіл, Л. Ай.), 17. лютого. — Російську армію, яка складала ся найменьше з одинайцяти дивізий піхоти і кількох дивізий кінноти, побили наші війска в околици мазурських озер, розбито її цїлковито по 9-дневних битвах і прогнано поза границї Німеччини.

Останного дня Москалів майже цїлком окружено і побито на голову. Число полонених дуже велике, але доси всїх їх ще не счислено, а до того се число що хвилї зростає, бо безвпинно ловить ся втїкаючих Москалів дальше. Таксамо ще докладно не обчислено инших добичий на Москалях у Східних Прусах.

Цїсар Вільгельм був підчас рішаючої битви по середині боєвої лінії. Побіди довершили старі німецькі східнопруські війска, а помагали їм инші помічничі війска, які вправдї були замолоді для такого великого завданя, але мимо того вивязали ся з нього як слїд.

Війскам тим належить ся особливе признанє, бо мусїли вони днями і ночами виконувати з великим напруженєм скорі марші, — мимо страшної непогоди.

Полевий маршалок ґенерал Гінденбурґ кермував майстерно усїми битвами, а помагали йому досконало ґенерали фон-Айхгорн і фон-Бельов.

ЧИСЛО ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ У СХІДНИХ ПРУСАХ В ОСТАННИХ БИТВАХ ВИНОСИТЬ 64.000 ЛЮДИЙ.

БЕРЛІН (бездротна телєґрама до Сейвіл, Л. Ай.), 18. лютого. — Головна воєнна кватира на сходї вислала до начальної військової управи в Берлїні таке повідомленє:

В дальшій погоні за утїкаючими Москалями зі Східних Прус Німцї відносять нові побіди.

Один російський відділ, який побито коло Кольна, одержав підмогу, але наші війска мимо того знова на нього вдарили.

В битвах коло Плоска наші війска побили також Москалів і взяли їх до неволї 3.000.

В середущій російській Польщі не стало ся на воєнним теренї нічого важнійшого.

Добича полевого маршалка ґенерала Гінденбурґа підчас останної побіди коло мазурських озер у Східних Прусах представляєть ся тепер далеко більша ніж спершу було оголошено.

Число полонених Москалів виносить 64.000 людий.

Крім того здобуто 71 гармат; понад 100 машинових карабінів; три шпитальні вози; кілька лїтаків; 150 возів, наладованих амуніцією та електричними ліхтарнями. Крім того здобуто від Москалів 75 полевих кухонь та богато возів з поживою і много коний.

Скількість сеї добичі зростає з кождим днем, отже можна сподівати ся ще дальшого зросту.

—o—

В ІТАЛІЇ:

ІТАЛІЙСЬКА ҐАЗЕТА ЗАПОВІДАЄ, ЩО ІТАЛІЯ ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У ВІЙНІ ПО СТОРОНІ НІМЕЧЧИНИ.

РИМ, столиця Італії, 17. лютого. — Тутешна часопись „Ідеа Національє" заповідає, що Німеччина зробить Італії такі предложеня:

При кінци сього місяця німецький амбасадор в Римі князь Більов поставить італїйському урядови виразне предложенє, **на основі якого Італія сейчас стане по стороні Німеччини і візьме чинну участь у війні.**

В тім предложеню князь Більов має обіцяти Італії провінцію Трієнт (се австрійська провінція в полудневім Тиролї, заселена Італїйцями), а крім того має приректи, що Австрія згодить ся на вирівнанє східної границї Італії з Австрією в користь Італії. Крім того Німеччина має зобовязати ся заступити ся за інтересами Італії на Середземнім мори.

Дальше Італія мати-ме право заняти Туніс (французька посїлість в північній Африцї), а від себе має зобовязати ся помогти Туреччині відібрати від Анґлії Єгипет. **Рівночасно має італійська фльота напасти на Середземнім мори англійські і французькі воєнні кораблї.**

Італія настоювала також на тім, щоби Австро-Угорщина відступила їй адрійську пристань Трієст, але на се князь Більов дав таку відповідь:

„Се неможливо, аби Італії віддавати Трієст, бо се є важна пристань не лише для Австро-Угорщини але і для Німеччини".

Вкінци мав ще так заявити князь Більов: „Або Італія буде з нами, або будемо її таксамо трактувати як Анґлію".

—o—

В ПОРТУҐАЛЇЇ:

ВІЙСКОВИЙ БУНТ В ПОРТУҐАЛЇЇ.

МАДРИД, Еспанія (через Амстердам), 14. лютого. — **Тутешні часописи доносять з Лїсбони, столицї Портуґалїї, про військовий бунт, який почав ся около 20-ого січня і ще дотепер не зовсїм покінчив ся. Між офіцирами і військовими урядниками поширено аґітацію, щоби не йти на війну на зазив чужої держави (Анґлії). Уряд взяв ся остро до здавленя бунту, поконфіскував автомобілї, динаміт, установив військового диктатора в особі ґенерала Кастра, якому вдало ся недопустити до вибуху отвертого бунду у війску. Около 300 офіцирів зрезиґнувало зі свого достоїнства.**

—o—

НІМЕЧЧИНА І ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ:

РІШУЧА ВІДПОВІДЬ НІМЕЧЧИНИ НА ПРОТЕСТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 18. лютого. — На ноту Злучених Держав з осторогою, щоби німецькі підводні судна оставили в спокою американські торговельні кораблї, які будуть на просторі моря довкола Анґлії (який, як звісно, оголосила Німеччина за воєнну полосу), — прийшла нині відповідь Німеччини.

Відповідь Німеччини в коротких словах звучить так:

„Невтральні кораблї (значить — кораблї тих держав, що не беруть участи у війні), коли увійдуть на води довкруги Анґлії, **то самі будуть винні за можливий нещасливий випадок.**

Німеччина не може взяти жадної одвічальности за випадки і їх наслідки.

Німеччина мусїла рішити ся на проголошенє воєнної полоси довкола Анґлії у відповідь на її рабівницьку полїтику (грабіж всїх торговельних кораблїв, навіть з поживою для населеня) **супроти німецької держави і німецького народу.**

„SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
Published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturady, at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Telephone: 498 Jersey City.

Published by
The Ukrainian National Association
of America

established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year, for Canada three dollars a year.
Single copy: 3 cts.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати лише на адресу:
„S V O B O D A"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J.. under the Act of March 3. 1879.

РОСІЯ Й УКРАЇНА.

Один болгарський учений, професор університету в Софії, столици Болгарії, помістив у тамошній часописи „Єдинство" (ч. 9. з 22-ого падолиста ст. ст. 1914 р.) цікаву статю під заголовком „Росія й Україна", яку ми отсе подаємо в перекладі на нашу мову.

У хвили, коли урядова Росія підняла на ноги міліони людий і почала кроваву війну з Австрією і Німеччиною під покривкою оборони Сербії і визволеня всіх Славян, з України, рідної країни Богдана Хмельницького, лунає поклик за визволене самих російських підданих з політичного ярма і протиславянського гнету Петрограду. **Кому нам повірити?**

Чи тому, котрий аж по натиску знизу рішив ся дати деякі вільности свому народови і котрий завсїди стремів до абсолютизму і підбою, не дивлячись на те, які будуть його піддані, — **чи тому, що мав колись волю і вітчину, що боров ся за них і гірким досьвідом переконав ся, що під Росією годі зберігти свою волю та свобідний розвиток?**

Чому власне 40,000.000-новий славянський народ Українців не повірив сьвяточному манїфестови російського головного вожда і рішив, що тепер саме відповідна хвиля жадати свого відокремленя від Великоросії?

Подія цїлком ясна і вона повинна заставити кождого подумати над справдішними намірами Росії у сїй війнї. Сьмішно було би вірити, як се роблять дотепер добродушні „славянофіли", що коли Росія побідить, то дасть спромогу Славянам осягнути свої національні ідеали, — своє освободжене чи з'єднане.

Минувшість Польщі і доля Болгарії в балканській війнї найкрасше ілюструють політику північного славянського великана. Він знає тільки свою великодержавну політику і все, що не йде йому на руку, повинно бути знищене. Вільна Польща і Велика Болгарія були сілью в очах російських державних мужів! Вони не згідні з плянами Росії на її перевагу в Европі і вихід на Середземне море. І власне тепер, коли Росія підняла меч для здійсненя своєї бажаної мрії, вона обіцює все братам Славянам, щоб вони стали по її боці. Але даремно, нїхто їй не повірить! Доказом того не тільки участь польського легіону в боротьбі з Москалями, не тільки запал, з яким Чехи бють ся яко добрі Австрійці, але й визвольний рух Українців.

Ми перечитали з великим заінтересованєм брошуру д-ра Льонгина Цегельського про те, як Росія „визволяє Україну". Слушно дано їй заголовок **„Не освободительна, а гнобительна народів". Симпатичний борець за незалежність своєї вітчини може надїяти ся на співчуте всїх чесно думаючих Болгарів.** Коли славянофіли щирі приятелї славянського братерства, а не тільки аґенти Росії, то й вони се потвердять. Ми самі відчули солодощі російської управи в часї окупації, знаємо й усї російські змаганя, щоби скомпромітувати молоде болгарське князївство, а потім царство, і тому ми віримо всїм тим потрясаючим подіям з історії України і її теперішности, котрі знаменують постійні зусиля російського уряду здусити відроджене того здатного до житя й численного народу. **Йому не позволено учити ся в його мові і плекати свою літературу! Йому заборонено все, що могло-б йому пригадувати його минулу незалежність. А був час в 17-ім віці, коли Україна почувала себе сильнїйшою від московського царства і володїла від Польщі аж до Азовського моря!** Петро Великий по битві під Полтавою в 1709. році опанував весь простір, заселений Українцями. Російський уряд в Петербурзї швидко помітив, що в тих південних сторонах мова, звичаї і громадські відносини велико ріжнять ся від великоросійських та ужив усяких як найбільше жорстоких заходів для русифікації краю. В 1720. р. вийшов указ, котрим заборонено друкувати всякі українські книжки. При кінци 18-ого столїтя позамикано всї народні школи, де учено до тепер по українськи, і православну українську церков піддано під власть московського патріярха. Та всетаки національний рух не вмирає і коло 1847. р. в Києві зорґанїзувало ся тайне товариство для визволеня України. Та горе! — товариство було викрите, а всї учасники його попали на засланє або в тюрму. Між ними бачимо і славу сього нещасливого народу, ґенїяльного поета Тараса Шевченка, що кайданами й Сибіром відпокутував свій патріотичний запал.

В інтересї культурної Европи і Болгарії є, щоби Українцї осягнули свій ідеал! Українська держава заспокоювала би не тільки національні змаганя того поневоленого народу, що хоче такої волї, яку має 5,000.000 Болгарів, — а була би також охоронним валом проти всякого розширеня Росії на захід і полудне, а тодї обезпечені були би і балканські народи.

УКРАЇНСЬКА ДІВЧИНА — КАДЕТОМ.

При „Січових Стрільцях" служить — як ми вже свого часу згадували — також кілька дівчат, між ними панна Олена Степанівна, донька сьвященика з Вишнївчика, студентка університету. За свою хоробрість дістала вона срібну медаль і авансувала до ранґи кадета-асціранта. Підчас Різдва дістала вона кількадневний урльоп і поїхала до свого брата до Фельдбах в Стирії, щоби довідати ся дещо про своїх родичів, котрі десь задїли ся підчас утечі. По дорозї відвідала Степанівна Відень і тут заінтересували ся нею редактори нїмецьких часописий і старали ся довідати ся про ню таки від неї самої. Між иншими помістила довгу стату часопись „Наєс Вінер Таґблят", з котрої даємо деякі виімки.

Степанівна оповідає коротко про своє походженє, про свої студії, про орґанїзацію Січових Стрільців, про свої вправи в Стрільцях за часів мира та про перепони, які роблено дївчатам при приниманю їх до воєнних відділів Січових Стрільців. От примір:

Підчас мобілїзації — оповідає Степанівна — стягнено й наш відділ. Ми не мали мундурів і лише деяке і то ріжнородне оружє. Одного дня прийшов жовнїр з письмом від львівського корпскоманданта до комнат нашого товариства. Перед брамою стояла одна з наших дївчат на варті, і задержала жовнїра і пустила його щойно тодї, коли він вилеґітимував ся. Коли він побачив, що в „касарни" самі дївчата, не хотів віддати письма, аж я мусїла енерґічно до нього поставити ся і він тодї зрозумів, що се жіноче військо.

Коли Головна українська Рада завізвала українську суспільність до мобілїзації в Січових Стрільцях, я зрозуміла, що й ми, дївчата, мусимо йти. Коли наш відділ дістав розказ їхати до Стрия і там підпорядкувати ся військовій команді, пійшла й я, але на львівській зелїзничій стації мала я перепалку з інспекційним офіциром і він мене не пустив, бо я мала обстрижене волосє.

Менї вдало ся поїхати до Самбора, де була друга чета наших Стрільців і тут зголосила ся я до військової служби, але полковник М... не хотів мене приняти, хиба за доглядачку хорих. Але я хотїла брати участь в боротьбі, а не в догляданю. Тому я вже була задоволена, коли мене взагалї приняли до військового вишколеня. Дня 29. серпня пійшла остання чета Стрільців до бою і я ще раз просила о дозвіл йти бити ся і сим разом я його дістала.

Підчас нестерпних маршів я жила як найлїпше з моїми товаришами. Я нїчого лїпшого не мала від них, не щадили менї анї служби при патрулях анї на варті і я сама так хотїла! Мої товариші заховують ся з найбільшим тактом. Я беру участь і в радощах і в терпінях воєнного житя. За се зробив мене командант нашої сотнї вже за місяць цуґсфірером, і мене призначено на інструктора для сьвіжо прибувших Стрільців. Підчас пятидневного спочинку в Сент Мікльош (на Угорщинї) змогла я так вишколити моїх рекрутів, що капітан Б. узнав мене за дійсного жовнїра і похвалив мене.

Яко підофіцир зістала я командантом патрулї і коли прийшлось нам іти перший раз до огню коло Вишкова, я тїшила ся, що раз зміримо ся око в око з ворогами. Хох ми докладно вивідали ся про становище ворогів і обійшли їх, то ми се зробили так справно, що анї одного з нас не ранено. Я здала вичерпуючий і дуже важний звіт нашому бриґадирови і від сього часу уживав він нас лише до тяжших і важнїйших задач. Раз були ми передною сторожию, раз задною, то знова сповняли ми службу розвідчої патрулї, а дня 10. падолиста взяли ми чинну участь в розбитю Москалїв коло Комарніцької Гори. Мене представлено до відзначеня і ґенерал Ф... пришпяв менї срібну медаль, а присутні жовнїри відбули дефіляду передімною. Я була така зворушена, що конечно хотїло ся менї плакати, але якраз тому, що я женщина, я здержала сльози, а на желаня відповідала лише військовим поздоровленєм.

При тім оповіданю Степанівна почервоніла ся, спустила очи і видко було по нїй сильне зворушенє.

(На другий раз подамо дальші цікаві оповіданя панни Степанівни про подвиги її і її товаришів в Карпатах).

Остап Грицай.

ДО УКРАЇНИ.

Присьвята українській Січовичцї паннї Оленї Степанівній.

Поглянь, мати Україно,
Що створило твоє горе:
Гень далеко в твоїм краю
Огню й крови цїле море.
З брязком і кличем хоробрим
Пійшли полки твого цьвіту
Бороти ся за Вкраїну,
Славу нести по всїм сьвіту.
А з твоїми козаками
І дочки метнулись твої
За край рідний воювати, —
У смертельні пійшли бої.
Ще цьвіт рожі на їх лицях,
Ще житє для них примана,
А вони його приносять
За Вкраїну, за гетьмана.
Радій, мати Україно!
Клич побіди залунає
І кайдани твої впадуть
І свобода завитає!

Відень, дня 22. грудня 1914.

Сей вірш написав автор по нїмецьки і помістив його у віденській українській ґазетї, видаваній в нїмецькій мові п. з. „Украініше Нахріхтен" (ч. 18. з 22. січня с. р.). Подаємо повисше сей вірш в перекладї на українську мову.

ШВЕДИ, НОРВЕЖЦЇ І УКРАЇНА.

До північних европейських держав Швеції і Норвеґії виїхав з Відня делєґат „Союза визволеня України" д р. О с и п Н а з а р у к, широко знаний в Галичинї зі своєї політичної діяльности. Його задачею було поінформувати Шведів і Норвежців про стремлїня українського народа до визволеня з московської неволї. П. Назарук пробував уже і давнїйше у Швеції і Норвеґії і вже обзнакомлений з тамошними відносинами, тому його задача улекшена та певно увінчаєть ся успіхом.

П. Назарук помістив кілька статий у шведських і норвеських ґазетах, в яких подає інформації про український нарід і його стремлїня. Між иншими помістив цікаву статю у норвеській ґазетї „Морґенблядет", (з 16. січня с. р.), яка виходить в Кристіянії, столици Норвеґії. В тій статї згадує др. Назарук про історію України, про здобутки нашого народа в Австро-Угорщинї та про його стремлїня в теперішну пору.

В замітках, які додають ґазети від себе про наші справи, видно, що Норвежці і Шведи відносять ся до нашого народу дуже прихильно, а особливо ті останні, котрі тямлять ту прикру хвилю для Українців і Шведів, коли то перед 205 роками російська навала побила без порівнаня меньші сили шведського і нашого козацького війска під Полтавою.

Тепер же Шведи і Норвежці виглядають з тугою тої хвилї, коли освободять ся з російської неволї їх найблизші братя і сусїди — Фінляндці та бажають і нам освободженя, таксамо щиро як і ми бажаємо його свободолюбним Фінляндцям.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА! СКЛИКУЙТЕ ВІЧА В СПРАВІ ВОЄННОЇ ЗАВЕРУХИ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ!

ЖОРСТОКІСТЬ НА ДВА БОКИ.

Цікавим причинком до оповідань про жорстокости Нїмців є поміченя американського воєнного кореспондента Ірвіна Коба. Ось-що він пише:

„Є одна річ, яку треба сказати про нїмецьку воєнну машинерію — і я думаю, що се треба сказати з достаточним натиском, бо здаєть ся, наші люди в Америці не можуть сего порозуміти — а се, що система є така остра, така безглядна, така науково і брутально точна, що не пощадить нїкого, хто переступить її правила: чи той, хто провинив ся, є жовнїр воюючий під нїмецьким прапором, чи неприятель у ворожій країнї. Вона однакова на оба боки. Назад ся вона майже з тою самою безмилосерною і фатальною силою, яка знаменує її удари на передї. У нїй нема застережень на виїмкові случаї, нема нагоди на викрути. О скільки я мав нагоду спостерегти, більшість офіцирів карають провинивших ся рядовиків з такою самісїнькою рішучостю, яку виказали супроти бельґійських і французьких цивілїв, оскаржених о переступленє кодексу, установленого завойовниками для цивілїв в занятих околицях. У всякім випадку позірні докази є вистарчаючими доказами провини і кара слїдує безпроволочно.

„Коли я був в Мобеж, оповідали менї про жовнїра, що був закватирований в однім домі сего міста. Він найшов в пивници вино і поки надійшла ніч, був пяний до непамяти. Налякавши в такім станї цїлу родину, що жила в сїм домі, він установив ся з рушницею у фронтовім вікнї. Надійшла нїмецька патруля, що оглядала місто, і завернула в улицю.

„Тут пяниця зробив смертельну помилку. Думаючи в своїм опянїню, що се Французи підприняли напад на здобуте Нїмцями місто, він вистрілив до них.

„Коли жовнїри після сего пустили ся бігом до дому, він мабуть зрозумів, що зробив. Кинув свою рушницю під ліжко, а сам кинув ся на ліжко, удаючи, що спить. Нїмцї виломали двері і пустили ся до середини, не маючи иншої думки, як повбивати всїх мущин, що є в домі і спалити дім. Однакож офіцир, що доводив відділом, був більше розважний, чим може були инші офіцири. Перед розпочатєм караня він зробив маленьке слїдство. Кілька порожних фляшок з вина, що лежали на підлозї, спровадили його на слїд. Був також на стільки терпеливий, що вислухав переляканих мешканців, що вони оповідали. Найшовши рушницю, ще теплу після вистрілу і нововипалений набій у нїй, мав вже досить доказів, аби повірити мешканцям. Після сего не було нї проволоки нї воєнного суду. Офіцир дав розказ, жовнїри взяли між себе пяного, вивели на двір, поставили під стїну і застрілили.

„Наочний сьвідок подібної події в Брукселї після того, як заняли її Нїмці, оповів менї подробиці. Один сильно пяний нїмецький жовнїр появив ся на улиці, заточуючи ся, кленучи і грозячи всїм прохожим. Потикнув ся на своїх непевних ногах і впав на колїна. Підчас того висунув ся автоматичний револьвер з його сховку. Пяний представив собі, що се хтось трунув його. Пошукавши коло себе, намацав револьвер і ставувши на ноги, розігнав ся стріляти тих, що були найблизше него. Якийсь міщанин скочив до него ззаду і вхопив за руку, що в нїй був револьвер, та підніс її вгору. Инші люди побігли за підофіцером, що недалеко стояв на постерунку. Підофіцир прийшов з малим відділом жовнїрів і розброївши пяного, стягнув протокол з видців.

„В сїм випадку відбув ся суд, але з уваги на настрій міщан Брукселї, у яких всякий вибрик нїмецького жовнїра міг стати причиною до поважних розрухів, виновникови не оказано милости. Мій інформатор казав, що мав певні докази, що слїдуючого ранка жовнїра розстрілено".

ЯК ВИГЛЯДАЄ БИТВА.

(З воєнних операцій коло Варшави).

Угорська часопись „Аз Ешт" містить статю свого кореспондента з під Варшави, в якій він описує поле бою в околици сього міста:

Величезна борба триває над рікою Равка. Москалї, які подають ся до камінецької полоси, уставили ся там в сильних укріпленях і вже від кількох днів шалїє одна з найзавзятїйших битв в цїлій війнї.

Москалї лежать в закопах, покопаних рядами один за другим, а Нїмцї й собі таксамо. Лише гарматні батерії ревуть проти себе — одна другу хоче спенукати до мовчанки і прогнати противників зі закопів. Величезний артилерійний двобій, знамениті перегони амуниції, котра то артилєрія справнїйша, сильнїйша й певнїйша? Кождої ночи приходить з одної і з другої сторони до нападів на баґнети. Коли ослабнуть Москалї, нападають Нїмцї і так з дня на день.

Одначе все те йде дуже поволи, дуже систематично, дуже осторожно. Новітна війна є справдї чудова. Тут перед нашими очима кипить величезна боротьба. А коли ми ясного дня пійдемо на поле бою, ми нїчого не побачимо. Рівна околиця; в далекій віддали якась каплиця, далеко на овидї малий лїс, а за ним горбки. Ми беремо наш далековид і при його помочи бачимо лише чорні лінії на рівнинї; се закопи.

У воздусї дрожать ріжні голоси стрілів, ґранатів, шрапнелїв. Села горять і безнастанно стогнуть гармати. Нїгде не видко чоловіка. Ґероїв траґедії не видко, сцена порожна і се власне те містичне, майже неприємне в тій новітній війнї. Чути голоси, дикий шум, а не знать ся звідки і від кого. В ночи тиснуть ся глухі тїни; ті, що нападають, кидають ся вперед, щоб опорожнити ворожі закопи і по диких зусилях цїлих днів поступити вперед о кілька кільометрів.

Ми йдемо до сього відділу, де найзавзятїйше кипить боротьба. Всюди направляють гостинець і то роблять російські бранцї. Один або двох нїмецьких ополченців доглядає цїлі ряди полонених. Вони працюють завзято і підносять свої лопати коло нашого автомобіля, який їде поміж їх ряди. Вони салютують. Вони добре з'одягнені і добре відживлювані; їх зверхний вигляд зовсїм не пригноблюючий.

Здовж дороги їде телєфон. Ми дістаємо ся на більшу площу, де є хоругов з червоним хрестом. Се є площа для перевязуваня хорих, а недалеко головна команда. Нас приймає шеф ґенерального штабу.

Перед домом велика рівнина, за нею лїс, за лїсом ворог, з лївої сторони каплиця. Шеф оповідає, що перед кількома днями впав російський ґранат коло каплиці та вбив одного штабового офіцира, кількох телєґрафістів і шоферів.

Серед гарного сонїчного сьвітла відбуває ся боротьба. Деякі ґранати падають перед нами, у воздусї пукають шрапнелї, здалека видко чорний дим: се горить село; його запалила наша артилєрія.

Молодий шеф ґенерального штабу описує положенє, потім оглядаємо канцелярію в хлопській хатї, з котрої тимчасом забрали ся господарі і сховали ся у викопаній ямі. В кождій кімнатї спить 8 до 10 офіцирів ґенерального штабу, лише ґенерал має окреме приміщенє. Всї бідують, бо й води богато нема. Самі варять собі чай змішаний з румом.

Пізнїйше я мав нагоду розмовляти зі самим ґенералом-комендантом. Він дуже приємний чоловік. Коли він завважав, що я Мадяр, висловив ся дуже похвально про наші війска.

По півгодинній розмові пійшов ґенерал пішки через долину до своїх батерій. Якже ріжнить ся новітна війна від давнїйшої, коли то командант їхав на краснім огнистім конї, окружений цїлим почотом.

Новітна війна є меньше займаюча, не така пестра й мальовнича, як давнїйші.

Визначних героїв є меньше, але кождий жовнїр є героєм, як оттой ґенерал, що пійшов долиною поміж шрапнелї і ґранати.

ПОКЛИК ДО АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦЇВ.

Гей же, братя Українцї,
Вже настав час і пора,
Щоб на нашій рідній земли
Засіяла нам зоря.

Зоря Волї і Любови
Щоб злучила нас в одно.
Бо лиш в злуці і любови
Скинемо тяжке ярмо.

Таж ми дїти України,
Тої Матери сини,
За котру житє давали
Колись дїти вітчини.

Що-ж робити нам в тій хвили
Так важній для всїх тут нас?
Чи проспати, продрімати
Народів великий час?

Чиж ми маєм так байдужно
Тут сидїти у той час,
Як там наші братя мужно
За Волю бють ся для нас?

Нї! Хоч годї в ряди стати,
Бо ми тут в краю чужім,
То хоч жертвами злучім ся,
В серци злуку відновім.

Написав Й. Буната.

ВЕСЕЛИЙ УКРАЇНЕЦЬ МІЖ НІМЦЯМИ.

В десятій компанії віденського полку Дайтшмайстрів служить Українець Стецюк. Не є він вправді Дайтшмайстер, але зате такий звинний і відважний, що всі його дуже люблять і зачисляють до своїх. Ніколи не бракне його в якійсь небезпечній патрулї.

Оберляйтнант Боднар, ляйтнант Данґер і один кадет втиснули ся першого дня Різдва в одно село, яке було спільним добром воюючих сторін: рано йшли Дайтшмайстри реквірувати поживу й носили воду, а вечером робили те саме Москалї; колиж обі сторони стрічали ся, то Москалї дуже радо віддавали ся в неволю.

При виході зі села стрінули раз Дайтшмайстри Стецюка з патрулею. Чорний, стрункий леґінь стояв задуманий і пильно дивив ся на другий берег потока, де показували ся легкі синяві клуби диму з російського табору.

Що се з вами? — питає надпоручник Стецюка.

— Мельдую покірно: я студіюю.

— Що, що робите?

— Студіюю.

— Но, коли ви щойно тепер зачинаєте студіювати, то скоро скінчить ся війна.

— То так: я побачив перед хвилею свиню. Коли я хотів її забрати, загнала її жінка там до Москалїв. Тепер я студіюю, як би то зайти і забрати свиню.

По полудни пійшов Стецюк за свинею і притащив її. Якраз вирвав її Москалям зпід самих карабінів.

ПОЗІР ДЖЕРЗИ СІТИ!

В НЕДІЛЮ ДНЯ 21-го ЛЮТОГО (ФЕБРУАРА) 1915

буде мати **др. Семен Демидчук**

ВІДЧИТ

на тему:

„Проблєм самостійної України".

Сей відчить відбуде ся в гали Народного Дому під ч. 72 Моріс стр., Джерзи Сіти, Н. Дж. точно о год. 6-тій вечером.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Добровільні датки для вдів і сиріт по полягших на війні Українцях прийметь ся з подякою.

Хто хоче довідати ся про наш рідний край в часї теперішної війни, про вигляди на волю України і про конечність створеня самостійної України — той буде мати нагоду почути все те на відчиті.

Родимцї! Приходіть як найчисленнійше, старші і молодші як мущини так і женщини, коли хочете щось доброго і поучаючого почути.

КОМІТЕТ.

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

Ясенів, 16. падолиста 1914.

Найдорозший Сину! Пишем до Тебе той лист, но не знаєм, чи Ти отримаєш його. Нам тепер дуже скучно за Тобою і хочемо Тобі дещо написати про наші теперішні гаразди. Дякуй Богу, Сину, що хоть Ти переживаєш спокійно такі прикрі хвилї, бо неодин з Твоїх товаришів давно спочиває в могилї, де скінчили житє на поли бою, а другі остали ся калїками на ціле житє. Ми плачемо, що від Тебе не маємо жадної чутки, а другі плачуть, що своїх синів вже ніколи не побачать. Ми єсьмо здорові, але щосьмо пережили, то годї Тобі, Сину, всьо описати. Відколи розпочалась війна коло нас, то чоловік мусить бути день і ніч на ногах як вартівник. На початку австрійські війска стояли майже по всїх дооколичних селах, але як зачали Москалї рушати, почавши від Бродів, то день і ніч йшли як яка повінь і наші не могли їх спинити. Дуже був великий бій в околицях Ожидів, Підлисє, Красне, а також і недалеко в підгорецьких горах аж як Золочів; тамтуда вели ся великі битви. Нашому Ґнєвошови також шкоди наробили: розбили горальню, горівку повипускали, а потім в селї по городах то всьо понівечили на нїщо. Тепер така дорожня, що годї чого докупитись. В Дубю є шпиталь Червоного Хреста, а дубський сьвященик і їмость доглядають хорих. В Підгірцях замок колишнього польського короля Івана Собіського зруйнували Москалї, а відтак пійшли далї до Львова. Тепер вже більше про війну не знаєм, бо ґазети вже давно перестали ходити (хиба російські); тілько чути гук гармат десь із заходу, тай деколи Москалї переходять через село. Адреси Тобі не даєм, бо з Ясенова почту забрали. Здоровлю Тебе щиро-сердечно. До побаченя — Твої родичі. В. А. Ш.

КНИЖКА ДО МАСОВОГО ШИРЕНЯ.

На днях появила ся брошура д-ра Семена Демидчука під наголовком: **„Не снує душі живої"**. В брошурі обговорюєть ся наші національно політичні стремлїня підчас теперішної війни. Написана популярно й приступно, тому надаєть ся до читаня для найширших верств нашої суспільности. Ціна брошури є дуже низка, бо лише 15 центів, а на почтову пересилку треба додати 2 центи. Оплату можна висилати почтовими марками. Весь дохід призначений на Фонд визволеня України. Брошура вийшла накладом „Бюра Делеґації Головної Української Ради" з Відня при 83 Grand Str., Jersey City, N. J. і там можна її набути. Хто бере в розпродаж понад 100 примірників, дістає відповідний рабат.

СПРОСТОВАНЄ.

В рекордовім справозданю за січень 1915 р., котре було оголошено у „Свободї" число 19. в части „Суспендовані або вичеркнені за неплаченє місячних вкладок", зайшла помилка з відділом 223. Яко суспендовані суть слїдуючі: Бача Павло, Череп Амброз, Фецак Семен, Фецак Дмитро, Петрик Семен, Марко Іван, Завойський Іван, Воловець Іван, Мазур Іван Костів, Хома Прокіп, Максимів Михайло, Лучинський Адам, Пех Кирило, Мілю Іван, Ленів Филимон, Вдовяк Никола, Косик Іван, Житко Іван, а оголошено через ошибку тих членів, котрі суть правосильними членами. Члени правосильні суть слїдуючі: Байдук Ілько, Добуш Петро, Гринчишин Павло, Ярома Павло, Каршин Іван, Катулька Теодор, Карачун Александер, Бойко Іван, Малищак Іван, Похцьол Петро, Потичко Іван, Пех Клемент, о. Сполїтакевич Володимир, Шопяк Семен, Щот Войтїх, Шелевець Семко, Таньчук Іван, Терефенко Никола, Запотічний Стефан, Грундовський Никола, Копалївський Михайло, Леньо Кузьма, Малищак Ілько, Нагребецький Дмитро, Процак Йосиф, Цебрик Василь, Лабуда Лукаш, Владика Іван.

Сї члени остають на далї членами Укр. Нар. Союза з повними правами.

Михайло Угорчак,
гол. рекорд. секр. У. Н. Союза.

ДО ВІДОМА ІНТЕРЕСОВАНИМ.

Щоби не відповідати кождому з окрема на численні запити в справі просьвітних книжочок за місяць січень 1915 р., даю отсим до загального відома, що просьвітні книжочки за січень 1915 р. доси єще не висилані.

Причина того опізненя ся, що друкарня „Свободи", маючи богато роботи з причини реорґанізації У. Н. Союза, не могла висше згаданих книжочок виготовити на свій час.

Просьвітні книжочки за січень а й за лютий готовлять ся, а вишле ся їх членам У. Н. Союза а й передплатникам з кінцем сего місяця.

Дальше подає ся до загальної відомости, що канцелярія Пр. Комісії У. Н. Союза в Джерзи Сіти, Н. Дж. з днем 1-го марта 1915 р. буде отворена для сторін тільки від години 11-ої до 12-ої рано, кождого дня кромі неділь і сьвят гр. кат. та державних.

Хто мав би які справи до Просьв. Комісії, а не міг би в назначенім висше часї справи особисто залагодити, так нехай відносить ся письменно до Пр. Комісії на адресу:

Dmytro Andreyko,
Box 234 Jersey City, N. J.

або

„P R O S V I T A"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

За адміністрацію
Пр. Комісії У. Н. С.
Дмитро Андрейко.

Оголошенє.

ДО ВСІХ, ЩО ОДЕРЖАЛИ ЛИСТИ ІЗ СТАРОГО КРАЮ.

В послїдних часах богато наших людий в Америцї і Канадї, одержали від своїх свояків листи із старого краю.

В листах є звичайно поданий опис ріжних місцевих подій, спричинених війною. З тих листів довідуємо ся не тільки про долю наших найблизших та наших знакомих, але рівночасно маємо образ, що стало ся з нашими селами, довідуємо ся, де і які вели ся битви в нашім краю, довідуємо ся, як російське війско обходило ся і тепер поступає з нашими людьми, жінками, дівчатами, дітьми, та як поводить ся зглядом людського добутку і майна по наших містах і селах.

Одним словом, кождий такий лист дає в більшій або меньшій мірі докладний та вірний образ воєнних подій і воєнних порядків в даній місцевости, отже становить собою цінний документ для історії війни в нашім краю.

Зібрати як найбільше число таких листів із всїх околиць нашого краю та узискати сим цінні матеріяли для науки й історії — поставив собі яко завданє спеціяльний комітет в Ню Йорку.

Зміст зібраних листів, відповідно посортованих і уложених після повітів, комітет видасть друком враз з коментарами в окремій публікації.

В інтересі загальної справи комітет просить Впов. Родимців, щоби кождий одержаний лист з краю зволили ласкаво прислати враз з ковертою до ужитку комітету.

Колиб не було вже коверти або колиб в листї не була подана місцевість, звідки лист походить, просить ся прислати такий лист з поданєм села і повіта, з якого лист висланий.

На жаданє комітет звертає властителям надіслані листи. Листи просить ся висилати на слїдуючу адресу:

A. BUCZAK,
54 Suffolk St., New York, N. Y.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІНІКСВІЛ, ПА. Подає ся до відома членам Братства сьв. Петра і Павла, від. 321, що сегомісячний мітінґ відбуде ся в неділю дня 21. с. м. о год. 2-гій пополудни, в дотеперішнім місци. Просить ся всїх членів на сей мітінґ прийти без огляду, що мітінґ мав відбутись минулої неділї, а через иньші перешкоди не відбув ся. Довгуючі члени обовязані свої належитости вирівнати, щоби в противнім разї не наразитись на неприємности. Буде приниматись також нових членів до Братства і У. Н. Союза. — М. Фляґа, секр.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

Русини-Українцї з Вілксбері, Па., і околиції!

В НЕДІЛЮ ДНЯ 28. ЛЮТОГО С. Р. о год. 3. попол. в „Колумбус Гол" 9. Норт Мейн стр. недалеко Поблик Сквер, відбуде ся

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ.

Наспів час, який рішає, чи нам Русинам-Українцям жити і жити на волї, чи сидїти і гинути в ярмі та неволї. Про нашу судьбу ніхто иньший, лиш ми самі рішити маємо. Гріх непростимий має сей, хто під нинїшну так важну і рішаючу пору, сидить обоятно заложивши безчинно руки, або партіями розбиває народну єдність. Сей не брат нам а ворог лютий! Протежто всї Ви, Братя Русини, без ріжниці чи з Галичини, Угорщини чи Буковини, в кого лиш єще троха тлїє іскра любови до свого народу руського і своєї землиці руської, в кого лиш плине кров руська та бє в грудях серце руське, най спішить до нас на Велике Всенародне Віче!

21-22-23 **КОМІТЕТ.**

ДО ВІДОМА ВСІМ ЧЛЕНАМ У. Н. СОЮЗА.

Дня 15. лютого б. р. розпочала ся висилка „лінів" по всїх відділах нашої орґанізації. З уваги, що „лін" мусить бути виготовлений для кождого члена з осібна, то ся висилка потриває аж до кінця біжучого місяця. Разом з „лінами" вислано на адресу секретаря кождого відділу У. Н. Союза ось-таке письмо:

Поважаний Пане Секретар:

В залученю посилаю Вам виповнені „Жаданя о обдовженє" (лінп) до підпису для тих членів, котрі хотять платити після тих лїт, як приступили до Укр. Нар. Союза.

Жаданє о обдовженє висилаєть ся лише для тих членів, що остали при Союзї з початком лютого с. р. Члени, котрі зістануть принятї наново або з переступними листами сего місяця, коли хотять рівнож обдовжити свої грамоти, щоби платити після лїт вступу до Союза, мають в сїй справі зголосити ся через секретаря свого відділу до Головного Уряду на адресу: Ukrainian National Association, P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

Члени Укр. Нар. Союза, котрі платять і надалї хотять платити після віку, осягненого з днем 1-го січня 1915 р., не потребують підписувати „лін" і їх грамоти не будуть обдовжені.

Члени, котрі хотять платити після віку, який мали при вступі до У. Н. Союза, мають підписати „лін" на таку суму, яка після обчисленя на них припадає, беручи за підставу час і вік, в котрім даний член приступив до орґанізації.

Сума обдовженя є зазначена для кождого члена зосібна, для того кождий член може дуже легко видїти, кілько на него припадає недобору до фонду посмертного згдядно резервового. Сей довг буде тяжіти враз з 4% відсотками (на складаний процент) так довго, доки недобір у резервовім фондї не буде вирівнаний.

Коли по упливі часу фонд посмертний і резервовий зросте до висоти, якої вимагає закон, тодї „ліни" будуть знесені і жаден член не буде мати обдовженя на своїй грамоті. Однак, колиб член, котрий обдовжив свою грамоту, помер скорше, ніж посмертний фонд зросте і „ліни" будуть подаровані, в такім случаю його спадкоємцям відтягне ся таку суму з посмерної запомоги, яка є означена на „просьбі о обдовженє" дочисляючи до неї 4% складані відсотки від сего довгу. Для лекшого зрозуміня нехай послужить отсей примір: Іван Бемко приступив до Союза в 1910 р. Підписуючи тепер „лін" приймає він на свою гармоту довг в сумі $50.03 ц. і 4% складані відсотки. В марті 1916 р., Іван Бемко умирає; його спадкоємції дістають замість $1000 лише $947.97 ц. бо відтягнено „лін" $50.03 і % $2.00. Колиб Іван Бемко помер в марті 1917 р., тодї з його посмертного відтягнуло би ся „лін" в сумі $50.03 і відсотки в сумі $4.08 ц. разом $54.11, спадкоємції одержали би отже $945.89. Колиб висше згаданий Бемко дожив до часу, коли недобір у фондї посмертнім буде вирівнаний, тодї по його смерти спадкоємції отримали би повну суму посмертного, яка на него припадає після кляси, до котрої він належав.

Так представляє ся справа з висше згаданим обдовженєм (ліном).

Хто може підписати лін.

„Лін" можуть підписувати лише ті члени, котрі були членами в Союзї до 1-го січня 1915 р. Члени нові, котрі приступили до Союза в січни 1915 р. або пізнійше, не можуть „ліну" підписувати. Також члени котрі взяли якунебудь запомогу на рахунок свого посмертного, не можуть підписувати „ліну".

Члени, котрі по першім січни 1915 р., змінили клясу свого обезпеченя, не можуть підписувати „ліну".

Висше згадані члени, котрі не можуть підписувати „ліну", мають платити після віку, осягненого з днем 31-го грудня 1914 р., і на їх грамотах не будуть тяжіти жадні довги.

Рівнож треба і се порозуміти, що член підписуючий „лін" не може відтак зміняти кляси обезпеченя, бо через те стратить право до „ліну" і мусить платити місячні вкладки після віку осягненого в тім часї, коли вносить просьбу о знижене чи підвисшенє суми посмертного.

—o—

Обовязком кождого секретаря є перечитати докладно сей лист, порозуміти його і вияснити членам зміст та значінє „ліну".

По виясненю має секретар постарати ся, щоби кождий член, який хоче платити після лїт вступу, підписав належито своє „жаданє о обдовженє".

По одержаню „жаданя о обдовженє" Головний Уряд зазначить за даного члена місячний податок після віку, осягненого при вступі до Укр. Нар. Союза.

Колиб деякий відділ вже відбув мітінґ за місяць лютий 1915 р., то в такім случаю місцевий уряд повинен скликати надзвичайний мітінґ і на нїм полагодити справу „лінів".

Справу підписаня „ліну" треба полагодити в як найкоротшім часї, найдальше до 1-го цьвітня 1915 р.

„Ліни" надіслані по 1. цьвітни, не будуть узглядненї. Кождий член, підписуючий „лін" має зложити у секретаря свою стару грамоту і 25 ц. на нову, подібно як при зміні посмертного. Разом з „лінами" секретар має заслати до Головного Уряду старі грамоти. Гроші за нові грамоти має секретар вислати до каси У. Н. Союза, коли одержить на се рахунок.

ЗА ГОЛОВНИЙ УРЯД УКР. НАР. СОЮЗА:

Михайло Угорчак,
гол. рек. секр.

РУСИНИ УКРАЇНЦЇ З ШІКАГО І ОКОЛИЦЇ!

Перша і одинока українська читальня „Просьвіти" ім. Івана Котляревського зістала заложена в Шікаґо, Ілл., при 2024 Ґренд Аве. Рівнож і кружок Аматорський. Отож запрошуєть ся усїх, котрі тілько почувають ся Українцями, щоби радо приступали до сего Товариства, бо се одинока правдива дорога, котра заведе нас до пізнаня самих себе і навчить нас, як маємо обстати за неньку нашу Україну. Приступаючі члени платять 75 центів вступ а 25 центів місячної вкладки; членицї 35 центів і 15 центів місячної вкладки. Записати ся можна кождого вечера, від 7-мої години до 10-тої. Для членів, котрі не вміють читати ні писати, уділяють ся наукові лекції цїлком безплатно. — Виділ.

ОГОЛОШЕНЄ.

Товариство „Українська Бесїда" в Ню Йорку устроює в суботу, дня 20-го лютого 1915 в гали церковній 28 Іст 7-ма улиця представленє „Дячиха". Початок точно о годині 8.30 вечером.

В неділю, 21-го лютого о год. 7. вечером відбуде ся в льокали товариства відчит п. Д. Івахова на тему: „Вдача і житєва задача женщини".

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (еґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піоніри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталіон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 79
видана 14. грудня 1914.

РАНЕНІ:

Пецей Власій, 36 з. о.
Петрів Лукіян, 36 з. о.
Пілецький Федор, 58 п.
Подлітейчук Теодор, 36 з. о.
Потурнак Василь, 58 п.
Проців Теодор, 58 п.
Процик Михайло, 11 сап.
Прокопович Марко, 36 з. о.
Пиляняк Іван, 36 з. о.
Ріхтер Іван, 58 п.
Романиця Михайло, 58 п.
Ровінський Іван, 11 з. о. сап.
Рожка Петро, 36 з. о.
Рудницький Никола, 58 п.
Саїв Іван, 36 з. о.
Сцірак Михайло, 58 п.
Семенюк Андрій, 36 з. о.
Сеньчак Василь, 58 п.
Сениця (Василащук) Ст., 36 з. о.
Слуґоцький Стефан, 58 п.
Стацюра Іван, 36 з. о.
Станівський Юрко, 24 п.
Стефанюк Семен, 36 з. о.
Стельмащук Гриць, 58 п.
Сулятицький Никола, 24 п.
Танасійчук Мелітон, 36 з. о.
Танасійчук Дмитро, 58 п.
Тарасюк Іван, 36 з. о.
Татар Іван, 27 стр.
Ткачук Семен, 36 з. о.
Томашевський Іван, 36 з. о.
Туряк Никола, 36 з. о.
Тимчук Андрій, 24 п.
Тимофійчук Прокіп, 36 з. о.
Тимощук Никола, 58 п.
Удудяк Йосиф, 36 з. о.
Украінчук Іван, 36 з. о.
Урдейчук Василь, 100 п.
Ужитчук Никола, 36 з. о.
Харук Грицько, 36 з. о.
Ціховський Дмитро, 58 п.
Цюляк Михайло, 58 п.
Чайковський Володислав, 9 д.
Чебор Василь, 36 з. о.
Чечул Пантелеймон, 36 з. о.
Чекурик Палій (?), 36 з. о.
Чорновський Василь, 58 п.
Шевага Федор, 58 п.
Шкоропанюк Данило, 36 з. о.
Шкурата Василь, 58 п.
Шкромида Максим, 58 п.
Юрійчук Дмитро, 36 з. о.
Якібчук Никола, 36 з. о.
Янович Ілярій, 27 стр.

ПОЛОНЕНІ:

Адамчук Олекса, 11 с. (у шпитали в Ніші, Сербія)
Кноп Стефан (полк не поданий), ранений (в Росії)
Кровяк Кароль, 11 с. (в Росії)
Курилів Іван (полк не поданий), находить ся в Росії
Литвин Никола, 11 с. (у шпитали в Ніші, Сербія)
Никифорин Іван, 36 з. о.
Паук Кость, 11 с. (у шпитали в Ніші, Сербія)
Стецко Михайло (полк не поданий), находить ся в Ніші, Сербія.

Листа утрат ч. 80
видана 15. грудня 1914.

УБИТІ:

Лопатнюк Петро (кад.), 24 п.
Андрійовський Никола, 9 п.
Андрусяк Никола, 36 л.
Андрусів Кирило, 9 п.
Байорак Йосиф, 9 п.
Бас Гаврило, 9 п.
Белейович Стефан, 9 п.
Березовський Яків, 9 п.
Білик Йосиф, 9 п.
Вловський Йосиф, 36 л.
Бобак, 9 п. (9 комп.)
Бойчук Іван, 36 л.
Бойків Василь, 9 п.
Бойків Юрко, 9 п.
Бойків Никола, 9 п.
Бурик Василь, 9 п.
Васлишин Іван, 9 п.
Вецків Дмитро, 9 п.
Вербицький Мартин, 36 л.
Віршта Антін, 9 п.
Воєвідка Семен, 36 л.
Винник Михайло, 9 п.
Гайдук Михайло, 9 п.
Глуз Василь, 9 п.
Гобела Петро, 9 п.
Гошовський Адам Гарасим, 9 п. (1. падолиста 1914)
Грибович Яків, 9 п. (1. пад. 1914)
Гриник Михайло, 9 п.
Губер Яків, 9 п.
Гудинець Стефан, 9 п.
Гугняк Дамян, 9 п.
Гутинкевич Іван, 9 п.
Гурський Казимир, 9 п.
Греб Никола, 9 п.
Грегорський, 9 п.
Дермаковський Василь, 36 л.
Довбняк Іван, 9 п.
Знак Никола, 9 п.
Зубрицький Василь, 9 п.
Карайм Василь, 9 п. (20. пад. 1914)
Кецик Ілько, 9 п. (20. пад. 1914)
Кедик Олекса, 9 п. (22. пад. 1914)
Кобринський Теодор, 9 п. (21. падолиста 1914)
Когут Михайло, 9 п. (16. падолиста 1914)
Костів Григорій, 9 п. (17. падолиста 1914)
Костюк Юрко, ж. (15. жовт. 1914)
Котурбаш Никола, 9 п. (20. падолиста 1914)
Котик Іван, 9 п. (2. пад. 1914)
Крайник Олекса, 9 п. (2. падолиста 1914)
К[illegible]к Микита, 9 п.
Курій Никола, 9 п.
Кузмин, 9 п. (9 комп.)
Лавюк Гаврило, 24 п.
Лінас Іван, 9 п.
Липка Володислав, 45 п.
Лісевич Емануїл, 9 п.
Лобойка Никола, 9 п.
Лонкоч Альойзій, 9 п.
Майструк Михайло, 9 п.
Макара Никола, 9 п.
Маркевич Іван, 9 п.
Матушевський Франко, 9 п.
Мельник Гринь, 9 п.
Мельник Михайло, 9 п.
Михайлишин Стефан, 9 п.
Мош Василь, 9 п.
Наливайко Дмитро, 9 п.
Никоряк Михайло, 24 п.
Новацький Михайло, 9 п.
Новицький Михайло, 36 л.
Олексюк Дмитро, 9 п.
Олесь Михайло, 9 п.
Онишкевич Іван (полк не поданий)
Павлюк Проків, 9 п. (1. пад. 1914)
Понайда Олекса, 9 п. (10. жовтня 1914)
Попадинець Олекса, 9 п. (20. падолиста 1914)
Попик Петро, 9 п.
Порциналик Іван, 95 п. (6. жовтня — 2. падолиста 1914)
Пилипів Теодор, 9 п.
Савчин Михайло, 9 п.
Солонинка Никола, 9 п.
Стрипко Василь, 9 п.
Свиц, 9 п. (16 комп.)
Сич Василь, 45 п.
Триш Лев, 9 п.
Турчин Іван, 9 п.
Тимків Асафат, 9 п.
Улич Василь, 9 п.
Федакович Теодор, 9 п.
Филипчук Никола, 24 п.
Цап Василь, 9 п.
Шіліг Дмитро, 9 п.
Шевчук Стефан, 36 л.
Шлахтич Никола, 9 п.
Юзефчик Антін, 45 п.
Яцуляк Олекса, 9 п.
Ясинець Василь, 9 п.

РАНЕНІ:

Гальжевич Евген (лайтн.), 9 п.
Мартинець Гнат (лайтн.), 9 п.
Др. Новак Іван (лайтн.), 9 п.
Альфавицький Гринь, 9 п.
Альтбах Пилип, 9 п.
Андрейків Іван, 9 п.
Андрішин Михайло, 9 п.
Андрійщак Гаврило, 9 п.
Андрійків Василь, 9 п.
Андрусяк Василь, 36 л.
Андрусів Олекса, 9 п.
Андрусів Никола, 9 п.
Антохів Никола, 95 п.
Антонюк Михайло, 95 п.
Антонів Павло, 9 п.
Архирей Теодор, 9 п.
Атаманчук Федор, 9 п.
Атаманчук Гринь, 9 п.
Бабяк Михайло, 9 п.
Бабин Евген, 95 п.
Бачкур Григорій, 9 п.
Бачкур Михайло, 9 п.
Балабан Іван, 36 л.
Балінський Дмитро, 9 п.
Балита Стефан, 9 п.
Барабаш Іван, 9 п.
Баран Андрій, 45 п.
Баранкевич Антін, 9 п.
Барановський Семко, 9 п.
Барель Франко, 58 п.
Барнич Яків, 9 п.
Бартків Михайло, 9 п.
Бегей Йосиф, 9 п.
Белейович, 9 п.
Беляк Іван, 9 п.
Беляк Теодор, 9 п.
Бенкалович Гринь, 9 п.
Береза Стефан, 9 п.
Березецький Никола, 9 п.
Березніцький Павло, 9 п.
Березовський Никола, 24 п.
Берковський Йосиф, 9 п.
Береяк Яків, 9 п.
Берник Іван, 9 п.
Берник Петро, 9 п.
Безруцкий Никола, 9 п.
Бідарчук Іван, 36 л.
Білецький Василь, 9 п.
Білецький Дмитро, 9 п.
Білецький Семко, 222 з. о.
Білик Василь, 9 п.
Білик Василь, 9 п.
Білик Олекса, 9 п.
Білинський Григорій, 9 п.
Бліхарський Станислав, 24 п.
Бобрик Василь, 9 п.
Боднар Андрій, 36 л.
Бойчук Іван, 36 л.
Бойко Йосиф, 9 п.
Борчовський Рудольф, 9 п.
Борщевський Михайло, 9 п.
Бортей Никола, 24 п.
Боринець Василь, 9 п.
Босович Кароль, 18 стр.
Братовник Омелян, ж.
Бревич Петро, 58 п.
Бращій Петро, 9 п.
Брич Іван, 9 п.
Брик Андрій, 9 п.
Бряк Іван, 9 п.
Бриччак Прокіп, 9 п.
Бублик Василь, 9 п.
Буцяк Стефан, 9 п.
Буцерка Петро, 9 п.
Бучковський Кароль, 9 п.
Булавинець Петро, 9 п.
Бульса Яків, 9 п.
Бурак Ілько, 9 п.
Бурин Василь, 9 п.
Бучак Іван, 9 п.
Бузяк Ілія, 9 п.
Бикусевич Михайло, 9 п.
Биленъ Йосиф, 9 п.
Бистіянюк Кароль, 9 п.
Вайда, 9 п. (15 комп.)
Вайда Теодор, 9 п.
Вайда Яким, 9 п.
Валієко Володислав, 45 п.
Варварук Петро, 9 п.
Васильків Василь, 9 п.
Васильковський Володислав, 9 п.
Василишин Василь, 9 п.
Василишин Петро, 9 п.
Ващишин Павло, 9 п.
Вейванко, 9 п. (12 комп.)
Венчак Никола, 9 п.
Видняк Федор, 9 п.
Вінтонюк, 36 л. (3 марш-комп.)
Вітрук Кость, 45 п.
Вітвицький Михайло, 9 п.
Візнюк Теодор, 9 п.
Водніцький Франко, 9 п.
Вогурка Йосиф, 9 п.
Войцеховський Володислав, 9 п.
Войтик Іван, 9 п.
Войтенко Іван, 24 п.
Вовчина Никола, 9 п.
Волосюк Іван, 58 п.
Вознюк Василь, 36 л.
Возьний Василь, 9 п.
Вадвиківський Ізидор, 36 л.
Вагний Станислав, 9 п.
Виняяк Дмитро, 9 п.
Винник Никола, 9 п.
Височан Пилип, 9 п.
Витрикуш Стефан, 9 п.
Галан Харів (?), 9 п.
Галата Михайло, 9 п.
Галюк Сава, 9 п.
Гамрищак Гнат, 9 п.
Гвичар Дмитро, 9 п.
Гвичар Никола, 9 п.
Гарайда Артимон, 9 п.
Гарасим Михайло, 9 п.
Гарасимів Михайло, 9 п.
Гаркот Пилип, 9 п.
Гасяк Василь, 9 п.
Гасій Семен (фельдв.), 9 п.
Гаврич Корнило, 9 п.
Гаврилів Гринько, 9 п.
Гаврилів Стефан, 9 п.
Гавриишин Юрко, 9 п.
Гершак Михайло, 9 п.
Гавдій Никола, 9 п.
Гладій, 9 п. (14 комп.)
Глібкович Михайло, 9 п.
Глушко Петро, 9 п.
Гнатів Василь, 9 п.
Гнатик, 9 п.
Годин Тома, 9 п.
Гойнацький Никола, 9 п.
Голодрига Андрій, 95 п.
Головатий Юрко, 9 п.
Голочак Юрко, 9 п.
Голянік Петро, 36 л.
Горачик Іван, 9 п.
Горинк Максим, 9 п.
Гондуя Никола, 9 п.
Говикович, 9 п.
Грабовецький Мартин, 24 п.
Гриб Теодор, 9 п.
Григорчук Петро, 36 л.
Гризюк Михайло, 9 п.
Гриців Василь, 9 п. (6 комп.)
Гриців Василь, 9 п. (7 комп.)
Грицків Спиридіон, 9 п.
Грицків Василь, 9 п.
Гримів Михайло, 95 п.
Гринчак Василь, 9 п.
Гринчук Олекса, 9 п.
Гривів Василь, 9 п.
Гриньків Олекса, 9 п.
Гудик Семен, 9 п.
Гузій Михайло, 9 п.
Галецький Стефан, 9 п.
Гевяк Антін, 9 п.
Гльора Михайло, 36 л.
Глова Іван, 45 п.
Говчинський Йосиф, 9 п.
Гузоватий Василь, 9 п.
Данчевський Федьо, 9 п.
Данчевський Юрій, 9 п.
Данчик Йосиф, 9 п.
Дадяк Василь, 9 п.
Данько Ілько, 9 п.
Данильців Василь, 9 п.
Деміків Теодор, 9 п.
Демкович Андрій, 24 п.
Держило Юрко, 9 п.
Дичок Іван, 9 п.
Діякон Альбін, 9 п.
Диків Дмитро, 9 п.
Дякун Тимко, 9 п.
Дякунович Лев, 9 п.
Дидкевич Кость, 9 п.
Добруцький Едвард, 45 п.
Дорошенко Никола, 9 п.
Довгенко Василь, 9 п.
Драбинишинець Никола, 9 п.
Драгайло Стефан, 9 п.
Драшка Йосиф, 9 п.
Дубенський Володислав, 9 п.
Дубів Михайло, 9 п.
Дубицький Йосиф, 9 п.
Дуда Кость, 9 п.
Дуліба Михась, 9 п.
Дуплиця Никола, 9 п.
Дволітчук Матвій, 9 п.
Диба Юрко, 9 п.
Диба Михайло, 9 п.
Дибчак Михайло, 9 п.
Дикун Йосиф, 9 п.
Дикун Петро, 9 п.
Джавага Стефан, 9 п.
Джурин Василь, 9 п.
Джус Василь, 9 п.
Джикола Олекса, 9 п.
Єдинець Іван, 9 п.
Єленяк Теодор, 9 п.
Євчишин Василь, 9 п.
Жабяк Никола, 9 п.
Жолкевчик Андрій, 45 п.
Жолкевич, 9 п. (12 комп.)
Заяцчук Іван, 9 п.
Зарвак Тимко, 9 п.
Заржавецький, 9 п.
Зазуляк Атанас, 9 п.
Зелінак Семен, 9 п.
Земкеху Іван, 24 п.
Зенюк Стефан, 9 п.
Зетерчук Григорій, 24 п.
Земчук Іван, 9 п.
Земянчук Никола, 95 п.
Зоховер Володислав, 45 п.
Зінків Петро, 9 п.
Зінкі Іван, 9 п.
Знак Василь, 9 п.
Зобків Петро, 9 п.
Зоцук Пилип, 9 п.
Зубрій Василь, 9 п.
Зварич Ілько, 9 п.
Зварич Никола, 9 п.
Зварич Онуфрій, 9 п.
Зосик Юрко, 9 п.
Зварич Петро, 9 п.
Ігнатів Максим, 9 п.
Ільків Василь, 9 п.
Іваницін Михайло, 9 п.
Іванейко Василь, 9 п.
Іваницців Петро, 45 п.
Іванів Павло, 9 п.
Іванків Пилип, 9 п.
Івановко Дмитро, 9 п.
Іваноньба Андрій, 9 п.
Іваницин Іван, 9 п.
Івасів Василь, 9 п.
Качик Стефан, 9 п.
Кофльовський Людвик, 9 с.
Каленій Стефан, 9 п.
Камянчин Михайло, 9 п.
Карокіс Дмитро, 9 п.
Карпа Іван, 9 п.
Карпин Яків, 9 п.
Карвинець, 9 п. (9 комп.)
Карпінський Дмитро, 9 п.
Карпінський Семен, 9 п.
Карпюк Гринько, 9 п.
Костелин Михайло, 9 п.
Кельнер Володислав, 9 п.
Кецик Мартин, 9 п.
Келяр Іван, 45 п.
Кендзерський Антін, 45 п.
Киркоський Володислав, 9 п.
Кий Григорій, 9 п.
Кизима Никола, 9 п.
Кіркош Василь, 9 п.
Кльоцик Франко, 9 п.
Клодзінський Йосиф, 24 п.
Клякаш Михайло, 9 п.
Кобрин Василь, 9 п.
Кобрин Павло, 45 п.
Коцан Мирон, 9 п.
Кох Казимир, 9 п.
Коханевич Іван, 9 п.
Кочак Михайло, 9 п.
Кочижат Григорій, 45 п.
Когут Данило, 9 п.
Коломийчук Петро, 36 л.
Конфелін Дмитро, 9 п.
Коник Йосиф, 9 п.
Копчак Михайло, 9 п.
Копецький Адольф, 36 л.
Копика Дмитро, 9 п.
Корчинський Стефан, 9 п.
Корчинський Стефан, 9 п.
Кордасевич Іван, 9 п.
Кордяк Олекса, 9 п.
Корецький Никола, 36 л.
Корман Лев, 9 п.
Короб, 9 п.
Король Никола, 9 п.
Корпан Петро, 9 п.
Корільовський Василь, 45 п.
Косар Іван, 9 п.
Косар Йосиф (вахтм. жанд.), приділений до 9 п.
Костів Дмитро, 9 п.
Костів Пилип, 9 п.
Костів Стефан, 9 п.
Косотович Іван, 9 п.
Косович Никола, 24 п.
Костюк Юрко, 24 п.
Костишин Петро, 9 п.
Котик Василь, 9 п.
Коваців Іван, 45 п.
Ковач Йосиф, 9 п.
Коваль Іван, 9 п. (11 комп.)
Коваль Іван, 9 п. (16 комп.)
Коваль Стефан, 222 з. о.
Коваль Теодор, 9 п.
Ковальчук, 36 л. (3 марш-комп.)
Ковалюк Дмитро, 58 п.
Ковалів Дмитро, 9 п.
Ковцун Дмитро, 9 п.
Красій Томко, 9 п.
Краснюк Матвій, 24 п.
Красуцький Антін, 9 п.
Кравець Михайло, 9 п.
Креховецький, 9 п. (16 комп.)
Крихтяк Павло, 9 п.
Крупак Іван, 9 п.
Крушельницький Павло, 9 п.
Кривецький Михайло, 9 п.
Кришлиняк Франко, 45 п.
Куціль Франко, 9 п.
Кучер Михайло, 9 п.
Кучерак Ізидор, 9 п.
Кучерак Яків, 9 п.
Кучерак Іван, 9 п.
Кучменда Теодор, 9 п.
Купець, 9 п.
Купець Никола, 9 п.
Курпик Данило, 9 п.
Курило Юрко, 9 п.
Кузейко Матвій, 9 п.
Кузьмінський Ілярій, 9 п.
Кузик Гринь, 9 п.
Лахоподльський Теодор, 9 п.
Ладаник Данило, 9 п.
Лагойда Пилип, 9 п.
Лагойда Михайло, 9 п.
Лакатир Станислав, 9 п.
Лавренців Петро, 9 п.
Лавришин Пилип, 9 п.
Лазаревич Василь, 9 п.
Лазоришин, 9 п.
Лепітка Севастіян, 9 п.
Лесій Тимко, 9 п.

(Дальше буде).